

ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมกับระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของไทย

เขียนโดย ... ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมภูมิ แสงกุล

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

E-mail: somphoom.sa@ssru.ac.th

อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ ถือว่าเป็นแนวทางการพัฒนาที่เน้นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้ (Knowledge-based) นวัตกรรม (Innovation-driven) และความคิดสร้างสรรค์ (Creativity-led) เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและบริการ ทั้งนี้ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์มาอย่างต่อเนื่อง โดยบรรจุยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ซึ่งถือว่า ระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเชิงวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจใหม่ (New Economy) เป็นรูปแบบการเพิ่มมูลค่าของธุรกิจที่เกิดจากการใช้ความคิดสร้างสรรค์ ภูมิปัญญา และเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นทุนสำคัญในการคิดค้น ผลิตภัณฑ์และบริการที่มีความโดดเด่นและมีเอกลักษณ์ ในขณะเดียวกันระบบดิจิทัลเทคโนโลยียังช่วยทำให้เกิดเครือข่ายสังคมผู้บริโภคที่เชื่อมต่อกันทั่วทั้งโลก ทำให้ผู้ผลิตและผู้บริโภคสามารถเชื่อมต่อกันด้วยช่องทางออนไลน์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว นอกจากนี้ประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันที่ยั่งยืน (Sustainable Competitiveness) ของผู้ประกอบการ คือ การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการมีการนำแนวคิดและองค์ความรู้ทางด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีไปใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ซึ่งจะก่อให้เกิดผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมากอีกด้วย (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน), 2562)

งานฝีมือและหัตถกรรม จัดเป็น 1 ใน 15 สาขาของอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ของประเทศไทย ดังแสดงในภาพที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย 1) งานฝีมือและหัตถกรรม 2) ดนตรี 3) ศิลปะการแสดง 4) ทัศนศิลป์ 5) ภาพยนตร์ 6) การแพร่ภาพและกระจายเสียง 7) การพิมพ์ 8) ซอฟต์แวร์ 9) การโฆษณา 10) การออกแบบ 11) การให้บริการด้านสถาปัตยกรรม 12) แฟชั่น 13) อาหารไทย 14) การแพทย์แผนไทย และ 15) การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งเป็นแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยอยู่บนฐานขององค์ความรู้ ทรัพย์สินทางปัญญา และการศึกษาวิจัยซึ่งเชื่อมโยงกับวัฒนธรรม พื้นฐานทางประวัติศาสตร์การสั่งสมความรู้ของสังคม เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อใช้ในการพัฒนาธุรกิจ การผลิตสินค้าและบริการในรูปแบบใหม่ซึ่งสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจหรือคุณค่าทางสังคม (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์, 2561)